

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกร 2) สภาพการเลี้ยง การรับบริการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ และปัญหาในการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร 3) การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกรในโครงการผลิตกระจายพันธุ์สัตว์ปีก และ 4) เปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกรในโครงการผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์ปีก จำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการที่แตกต่างกัน จากตัวอย่างจำนวน 171 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ในเดือนมีนาคม-เมษายน 2545 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 74.9 เป็นชาย อายุเฉลี่ย 45.5 ปี ร้อยละ 77.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.9 คน และแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.3 คน ร้อยละ 83.0 มีอาชีพหลักคือทำนา และมีอาชีพรองคือเลี้ยงสัตว์และรับจ้าง รวมรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนต่อปีเฉลี่ย 67,704.86 บาท รายจ่ายจากการประกอบอาชีพเฉลี่ย 55,770.82 บาท

สภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง พบว่า เกษตรกรร้อยละ 83.0 เลี้ยงไก่พื้นเมือง มีระยะเวลาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเฉลี่ย 10.8 ปี ระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 2.8 ปี เลี้ยงไก่พื้นเมืองเฉลี่ย 64.7 ตัว แม่ไก่ 1 ตัว ให้ไข่เฉลี่ย 13.6 ฟอง มีจำนวนการฟักลูกออกของแม่ไก่ 1 ตัว เฉลี่ย 10.9 ตัว มีอัตราการเลี้ยงรอดเฉลี่ย 64.0 เปอร์เซ็นต์ รายได้จากการจำหน่ายไก่ของเกษตรกรต่อคน 2,885.14 บาทต่อปี

การรับบริการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 66.7 ระบุว่าเมื่อพบไก่ป่วยหรือเป็นโรคจะทำการรักษาเอง ร้อยละ 36.3 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่พื้นเมืองจากเพื่อนบ้านและเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ร้อยละ 23.4 ได้รับความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์และนิตยสาร ร้อยละ 54.4 ระบุว่า จำนวนครั้งที่ได้รับการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มีผลต่อการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมาก

ปัญหาในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง พบว่า 1) ด้านระบบการเลี้ยง มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ราคาอาหารและเวชภัณฑ์แพง ไก่มีโรครบาดและพยาธิ ขาดความรู้ในเรื่องการป้องกันรักษาโรค ขาดความรู้วิธีการเลี้ยงและคัดพันธุ์ ไม่มีความรู้เรื่องการให้วัคซีน ขาดหลักวิชาการในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ขาดความรู้ในการรักษาโรคไก่เบื้องต้น และ 2) ด้านที่ส่งผลต่อการเลี้ยงไก่ มีปัญหาในระดับมาก คือ ขาดแคลนเงินทุนที่ใช้เลี้ยงไก่

การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมือง พบว่า เกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก ในเรื่องการคัดเลือกและการปรับปรุงพันธุ์ และมีการยอมรับในระดับน้อย ได้แก่ การสร้างและการรักษาความสะอาดโรงเรือน การจัดการเลี้ยงดูทั่วไป อาหารและการเลือกใช้วัตถุดิบแทนอาหารสัตว์ การจัดการฟักไข่ การป้องกันโรค การควบคุมโรค และการเก็บรักษาวัคซีนและอุปกรณ์

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง ระยะเวลาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวนแรงงานในครัวเรือน การได้รับการฝึกอบรม รายได้จากการเลี้ยงไก่พื้นเมือง มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษา มีดังนี้ 1) ควรแนะนำให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่อง การป้องกันโรคและการป้องกันรักษา อาหารและการให้อาหาร การเลี้ยงดู และการให้วัคซีน 2) ควรจัดหาทุนและสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยต่ำให้แก่เกษตรกร 3) ควรมุ่งถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองให้กับเกษตรกรที่มีระยะเวลาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง 11 ปีขึ้นไป ให้ยอมรับวิทยาการแผนใหม่ให้มากขึ้น และ 4) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อให้มีอำนาจต่อรองพ่อค้าคนกลางในตลาดท้องถิ่น

A study was conducted with these main objectives : 1) To investigate some socio-economic backgrounds of the farmers. 2) To examine the condition use in native chicken raising, agricultural extension services and problem experienced by the farmers. 3) To assess level of technology acceptance of the farmers participating in chicken production technology of farmers in fowl production and extension project. 4) To compare level of technology acceptance of the farmers differing in some socio-economic background. A total of 171 farmers were selected and used as sample of this study. Research data were gathered during March - April 2002 using specially - constructed interview questionnaires. The data obtained were subsequently processed and the results expressed as percentage , arithmetic mean , standard deviation, t-test and ANOVA.

The results indicated that 74.9 % of the farmers were males at 45.5 years of age on average and 77.8 % completed elementary education. On averages, they had a family size of 4.9 persons and of these 3.3 persons were available labour. The majority of these farmers (83.0 %) adopted paddy cultivation as main career while taking farm animal raising and casual labour as secondary occupation. The annual income and expenditure of these farmers were 67,704.86 Bahts and 55,770.82 Bahts respectively.

Conditions used in native chicken raising : It was found that 83.0 % of the farmers have raising native chicken for 10.8 years. On averages, they have joined the project for 2.8 years. Each farmers owned 64.7 chickens. Each hen laid 13.6 eggs from which 10.9 chicks were hatched and 64.0 % of the chicks survived. Each farmers gained the annual income of 2,885.14 Bahts from chicken raising.

Agricultural extension services: The results showed that 66.7 % of the farmers medicated diseased and sick chickens by themselves, 36.3 % gained chicken raising knowledge from neighbors and personnels from Department of Livestock Development, 23.4 % gained the knowledge from TV program and magazines and 54.4 % accepted that number of remind agricultural extension services had significant effect on native chicken raising.

Problem experienced in native chicken raising : 1) Raising problems experienced at high level by the farmers included high prices of feed and medicinal supplies, epidemic diseases and intestinal worms, lack of knowledge regarding medication of sick chickens, raising methods and breeding, vaccination, technical know-how for native chicken raising and fundamental knowledge on chicken medication. 2) The problem which highly affected chicken raising was also resulted from shortage of investment.

Level of technology acceptance: The farmers showed high level of acceptance for breeding and breed selection. However, they showed low level of acceptance for housing cleaning, general raising management, feed and feeding supplements, hatching management, disease prevention and control and maintenance of vaccine and relate materials.

Test of hypothesis : The results indicate that significant level of technology acceptance was found among the farmers differing in years of native chicken raising experience, available family labour, training background and the income derived form native chicken raising.

The recommendations derived from the results of this study included : 1) Technical advises should be provided to the farmers in the areas of chicken disease and preventive measures, feed and feeding, raising methods and vaccination. 2) Farmers should be provided with low interest loan. 3) The farmers with more than 11 years of native chicken raising experience should be exclusively transfered with native chicken raising technology so that they adopted modern technology at high scale. 4) Farmers should be advised to take group actions to increase their bargaining power.